

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO¹⁾

z dnia 2017 r.

w sprawie wysokości wynagrodzenia członków Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, Komitetu Polityki Naukowej, zespołów ewaluacji i zespołów powoływanych przez ministra właściwego do spraw nauki oraz recenzentów i ekspertów

Na podstawie art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 2045, 1933 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 859) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wysokość wynagrodzenia przysługującego:

- 1) członkom Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych;
- 2) członkom Komitetu Polityki Naukowej;
- 3) członkom zespołów do spraw ewaluacji jednostek naukowych, zwanych dalej „zespołami ewaluacji”;
- 4) członkom zespołów, o których mowa w art. 52 ust. 1–3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, zwanej dalej „ustawą”, powoływanych przez ministra właściwego do spraw nauki;
- 5) recenzentom i ekspertom, w tym ekspertom przeprowadzającym kontrole merytoryczne i finansowe dotyczące realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ustawy.

§ 2. 1. Członkom Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości:

- 1) 5390 zł – dla Przewodniczącego Komitetu;
- 2) 3630 zł – dla przewodniczących komisji, o których mowa w art. 39 pkt 2–5 ustawy;
- 3) 3430 zł – dla pozostałych członków.

2. Za udział w posiedzeniu zespołu ewaluacji trwającym:

- 1) jeden dzień przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

¹⁾ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego kieruje działem administracji rządowej – nauka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. poz. 1896).

- a) 500 zł – dla przewodniczącego albo członka zespołu prowadzącego posiedzenie w zastępstwie nieobecnego przewodniczącego,
 - b) 360 zł – dla pozostałych członków zespołu;
- 2) co najmniej 2 dni przysługuje łączne wynagrodzenie w wysokości:
- a) 1000 zł – dla przewodniczącego albo członka zespołu prowadzącego posiedzenie w zastępstwie nieobecnego przewodniczącego,
 - b) 700 zł – dla pozostałych członków zespołu.

3. Za sporządzenie opinii w toku postępowania o przyznanie kategorii naukowej ekspertowi zespołu ewaluacji przysługuje wynagrodzenie w wysokości od 500 zł do 3630 zł, w zależności od przedmiotu i zakresu opinii.

§ 3. Członkom Komitetu Polityki Naukowej przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 1800 zł.

§ 4. 1. Za udział w posiedzeniach zespołów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 3 ustawy, trwających:

- 1) jeden dzień przysługuje wynagrodzenie w wysokości:
 - a) 500 zł – dla przewodniczącego albo członka zespołu prowadzącego posiedzenie w zastępstwie nieobecnego przewodniczącego,
 - b) 360 zł – dla pozostałych członków zespołu;
- 2) co najmniej 2 dni przysługuje łączne wynagrodzenie w wysokości:
 - a) 1000 zł – dla przewodniczącego albo członka zespołu prowadzącego posiedzenie w zastępstwie nieobecnego przewodniczącego,
 - b) 700 zł – dla pozostałych członków zespołu.

2. Przewodniczącym oraz członkom zespołów specjalistycznych i interdyscyplinarnych, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy, przysługuje wynagrodzenie w wysokości od 50 zł do 200 zł za każdą indywidualnie sporządzoną opinię dotyczącą przyznawania środków finansowych na naukę, w zależności od jej przedmiotu i zakresu.

3. Przewodniczącemu oraz członkom zespołu odwoławczego, o którym mowa w art. 52 ust. 2 ustawy, przysługuje wynagrodzenie w wysokości 50 zł za każdą indywidualnie sporządzoną opinię dotyczącą wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczącej przyznania lub odmowy przyznania środków finansowych na naukę.

4. Przewodniczącym oraz członkom zespołów zadaniowych, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 3 ustawy, przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- 1) 1000 zł – za udział w posiedzeniach tych zespołów albo
- 2) 500 zł – za każdą indywidualnie sporządzoną opinię dotyczącą finansowania zadań, o których mowa w art. 5 pkt 8 ustawy.

5. Za udział w posiedzeniu Rady Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki i Rady Młodych Naukowców oraz Zespołu interdyscyplinarnego do spraw związanych z udziałem w międzynarodowym programie lub przedsięwzięciu oraz z wykorzystaniem strategicznej infrastruktury badawczej zlokalizowanej za granicą przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- 1) 1200 zł – dla przewodniczącego albo członka zespołu prowadzącego posiedzenie w zastępstwie nieobecnego przewodniczącego;
- 2) 1000 zł – dla pozostałych członków zespołu.

§ 5. 1. Za sporządzenie recenzji, ekspertyzy, oceny lub opinii dotyczących przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę przysługuje wynagrodzenie w wysokości 400 zł.

2. Za sporządzenie opinii dotyczącej przyznawania środków finansowych na naukę w przypadku, o którym mowa w art. 29 ust. 3, przysługuje wynagrodzenie w wysokości od 200 zł do 3630 zł, w zależności od przedmiotu i zakresu opinii.

§ 6. 1. Ekspertowi przeprowadzającemu kontrolę merytoryczną albo finansową dotyczącą realizacji jednego z zadań, o których mowa w:

- 1) art. 5 pkt 9 albo 13 ustawy – przysługuje wynagrodzenie w wysokości 2000 zł;
- 2) art. 5 pkt 7, 8 albo 10–12 ustawy – przysługuje wynagrodzenie w wysokości 2500 zł;
- 3) art. 5 pkt 4 albo 6 ustawy – przysługuje wynagrodzenie w wysokości 3000 zł;
- 4) art. 5 pkt 1–3 ustawy – przysługuje wynagrodzenie w wysokości 5000 zł.

2. W przypadku kontroli merytorycznej albo finansowej dotyczącej realizacji więcej niż jednego zadania, o którym mowa w art. 5 pkt 4 i 6–13 ustawy, ekspertowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 5000 zł.

§ 7. Wynagrodzenia przysługujące za:

- 1) udział w posiedzeniach zespołów, o których mowa w art. 52 ust. 1–3 ustawy, oraz zespołów ewaluacji, które odbyły się albo rozpoczęły przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wypłaca się na podstawie przepisów dotychczasowych;
- 2) sporządzenie recenzji, ekspertyz, ocen lub opinii, dotyczących przyznawania lub rozliczania środków finansowych na naukę oraz kompleksowej oceny działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych, zleconych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wypłaca się na podstawie przepisów dotychczasowych;

- 3) sporządzenie opinii dotyczących zadań finansowanych ze środków Funduszu Nauki i Technologii Polskiej wypłaca się na podstawie przepisów dotychczasowych;
- 4) przeprowadzenie kontroli merytorycznych i finansowych dotyczących realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ustawy, trwających w dniu wejścia w życie rozporządzenia, wypłaca się na podstawie przepisów obowiązujących w dniu zakończenia kontroli.

§ 8. Traci moc rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia członków Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, Komitetu Polityki Naukowej, zespołów ewaluacji i zespołów powoływanych przez ministra właściwego do spraw nauki oraz recenzentów i ekspertów (Dz. U. poz. 770).

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

**MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA
WYŻSZEGO**

Za zgodność pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym
Szymon Sala

Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjno-Prawnego
w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
/– podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2016 r. poz. 2045, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Projekt rozporządzenia określa wysokość wynagrodzenia przysługującego:

- 1) członkom organów opiniodawczo-doradczych, o których mowa w art. 35 ustawy, tj. Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych i Komitetu Polityki Naukowej;
- 2) członkom zespołów powoływanych na podstawie art. 43 ust. 1 ustawy, tj. zespołów do spraw ewaluacji jednostek naukowych;
- 3) członkom zespołów powoływanych na podstawie art. 52 ust. 1–3 ustawy, tj. zespołów specjalistycznych, interdyscyplinarnych, doradczych i zadaniowych, a także zespołu odwoławczego;
- 4) recenzentom i ekspertom, w tym ekspertom:
 - a) powoływanym na podstawie art. 29 ust. 3 ustawy,
 - b) przeprowadzającym kontrole merytoryczne i finansowe dotyczące realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ustawy.

Aktualnie kwestie te są uregulowane w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 maja 2015 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia członków Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, Komitetu Polityki Naukowej, zespołów ewaluacji i zespołów powoływanych przez ministra właściwego do spraw nauki oraz recenzentów i ekspertów (Dz. U. poz. 770).

Projektowane rozporządzenie dąży do zmiany sposobu wynagradzania gremiów opiniodawczo-doradczych ministra właściwego do spraw nauki, zwanego dalej „ministrem”, przez zmniejszenie stawek wynagrodzenia za udział w posiedzeniach gremiów opiniujących wnioski o przyznanie środków finansowych na naukę na rzecz przyznania dodatkowej formy wynagrodzenia w postaci wynagrodzenia za przygotowane indywidualnie opinie. Proponowany system wynagradzania koresponduje z zasadami obowiązującymi w tym zakresie w agencjach wykonawczych nadzorowanych przez ministra. Istotnym celem zmiany rozporządzenia jest ponadto urealnienie wynagrodzeń dla ekspertów przeprowadzających kontrole merytoryczne i finansowe dotyczące realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ustawy.

W § 2 ust. 2 i w § 4 ust. 1 wprowadzono nowe, niższe stawki wynagradzania członków zespołów do spraw ewaluacji jednostek naukowych i zespołów powoływanych na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 3 ustawy za udział w posiedzeniach tych zespołów – zarówno jednodniowych, jak i dłuższych. W przypadku posiedzeń jednodniowych proponuje się zmniejszenie wysokości wynagrodzenia dla przewodniczącego zespołu z 650 zł do 500 zł, natomiast dla pozostałych członków zespołów – z 520 zł do 360 zł. Z kolei w przypadku posiedzeń dłuższych proponuje się zmniejszenie wysokości wynagrodzenia dla przewodniczącego zespołu z 1200 zł do 1000 zł, natomiast dla pozostałych członków zespołów – z 1000 zł do 700 zł.

W § 4 ust. 2 wprowadzono natomiast wynagrodzenie dla przewodniczących oraz członków zespołów specjalistycznych i interdyscyplinarnych w wysokości od 50 do 200 zł za każdą indywidualnie sporządzoną opinię dotyczącą przyznawania środków finansowych na naukę. Zróżnicowanie kwoty jest niezbędne ze względu na zakres oraz przedmiot sporządzanych przez członków zespołów opinii oraz związaną z tym pracochłonność. Niekiedy są to wyłącznie opinie w zakresie dorobku naukowego, innym razem obejmują szczegółową ocenę wniosku o finansowanie projektu badawczego, uwzględniającą zarówno wartość naukową projektu, kompetencje i doświadczenie zespołu badawczego, zasadność kosztorysu oraz inne elementy, uzależnione od strumienia finansowania, w ramach którego wniosek jest składany.

Powyższe zmiany pozwolą na wynagradzanie członków zespołów adekwatnie do nakładu pracy poświęconego na ocenę wniosków. Ocena wniosków o przyznanie środków finansowych na naukę nie odbywa się bowiem w trakcie posiedzeń zespołów, ale w okresie między posiedzeniami. Członkowie zespołów pracują w elektronicznym systemie „Obsługa Strumieni Finansowania”, zwanym dalej „OSF”, który pozwala im na dostęp do pełnej dokumentacji składanej przez wnioskodawców oraz na zamieszczanie sporządzonych opinii. System OSF rejestruje opinie wykonane przez poszczególnych członków zespołów, stanowiąc tym samym obiektywny mechanizm weryfikacji nakładu ich pracy zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym. Na podstawie zawartych w systemie OSF danych możliwa będzie weryfikacja liczby opinii sporządzonych przez poszczególnych członków zespołów.

Podczas posiedzeń zespołów opinie przygotowane wcześniej w systemie OSF są omawiane, a następnie przygotowywane są listy rankingowe. Nowy system zapewni także

sprawiedliwe wynagradzanie członków zespołów, ponieważ ich obciążenie nie jest równomierne. Więcej pracy przypada członkom zespołów reprezentującym dyscypliny naukowe lub artystyczne, z których w danym konkursie wpłynęła większa liczba wniosków niż tym, którzy reprezentują dyscypliny niszowe, ale ich obecność w składzie zespołów oceniających jest niezbędna. Dotychczasowy system, opierający się wyłącznie na wynagrodzeniach za udział w posiedzeniach zespołów nie respektuje tych różnic. Dodatkowym problemem jest zróżnicowanie w tym zakresie w systemie nauki – podczas gdy w urzędzie obsługującym ministra, zwanym dalej „ministerstwem”, obowiązuje wyłącznie system wynagrodzeń za udział w posiedzeniach, w agencjach wykonawczych nadzorowanych przez ministra, członkowie zespołów eksperckich są wynagradzani zarówno za udział w posiedzeniach, jak i za sporządzanie indywidualnych opinii. Różnice te są szczególnie widoczne w porównaniu z Narodowym Centrum Nauki, zwanym dalej „NCN”, realizującym zadania z zakresu finansowania badań podstawowych. Charakter opinii przygotowywanych na zlecenie NCN i ministerstwa jest zbliżony, zwłaszcza w odniesieniu do projektów badawczych. Ponadto obie instytucje korzystają często z tych samych ekspertów. Nierówność zasad wynagradzania za podobny rodzaj pracy bywała przyczyną rezygnacji z opiniowania wniosków zlecanych przez ministerstwo i preferowania zleceń NCN.

W § 4 ust. 3 wprowadzono przepis, zgodnie z którym przewodniczącemu oraz członkom zespołu odwoławczego przysługuje wynagrodzenie w wysokości 50 zł za każdą indywidualnie sporządzoną opinię dotyczącą wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczącej przyznania lub odmowy przyznania środków finansowych na naukę. Przy zmniejszonej stawce wynagrodzenia za udział w posiedzeniu zespołu, równoległe wynagrodzenie za każdą indywidualnie sporządzoną opinię również w tym przypadku pozwoli odzwierciedlić rzeczywisty nakład pracy poszczególnych członków. Opinie sporządzane przez zespół odwoławczy zawierają ocenę, czy w trakcie postępowania o przyznanie środków finansowych na naukę doszło do naruszeń proceduralnych lub formalnych, nie odnoszą się natomiast do rozstrzygnięć merytorycznych.

Przepis § 5 ust. 1 wprowadza natomiast nową stawkę za sporządzenie recenzji, ekspertyzy, oceny lub opinii dotyczących przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę, której wysokość określono na 400 zł. W porównaniu ze stawką dotychczasową (500 zł) jest to kwota niższa i podobnie jak w przypadku wynagrodzeń za udział

w posiedzeniach zespołów, odniesiono ją do stawek proponowanych za zbliżony zakres zadań przez agencje wykonawcze, zwłaszcza NCN.

Omówione zmiany pozwolą na dokonanie oszczędności, które zostaną wykorzystane na częściowe pokrycie kosztów związanych z wynagradzaniem członków zespołów za indywidualnie sporządzane opinie dotyczące przyznania środków finansowych na naukę, zgodnie z § 4 ust. 2 i 3.

Ponadto planuje się niewielkie zmniejszenie kwoty wynagrodzenia eksperta zespołu do spraw ewaluacji jednostek naukowych za sporządzenie opinii w toku postępowania o przyznanie kategorii naukowej (§ 2 ust. 3) oraz eksperta, o którym mowa w art. 29 ust. 3 ustawy, za sporządzenie opinii dotyczącej przyznania środków finansowych na naukę (§ 5 ust. 2). Proponowane wynagrodzenie w obu przypadkach wyniesie maksymalnie 3630 zł, podczas gdy aktualnie jego górna granica jest określona na poziomie 3830 zł. Dodatkowo, w przypadku opinii dotyczącej przyznania środków finansowych na naukę sporządzonej przez eksperta, o którym mowa w art. 29 ust. 3 ustawy, dolną granicę wynagrodzenia obniżono do 200 zł, co pozwoli na korzystanie ze wsparcia ekspertów w sprawach istotnych, lecz niewymagających rozbudowanej opinii. Zaproponowane zmiany pozwolą w przyszłości na dokonanie oszczędności w przypadku zlecenia ww. opinii.

Ponadto w § 4 ust. 5 przewidziano wyjątek w postaci odrębnych stawek wynagrodzeń za udział w posiedzeniach 3 zespołów: Rady Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, Rady Młodych Naukowców oraz Zespołu interdyscyplinarnego do spraw związanych z udziałem w międzynarodowym programie lub przedsięwzięciu oraz z wykorzystaniem strategicznej infrastruktury badawczej zlokalizowanej za granicą. Ze względu na specyfikę i złożoność pracy tych gremiów przyjęto stawki: 1200 zł dla przewodniczącego albo członka zespołu prowadzącego posiedzenie w zastępstwie przewodniczącego oraz 1000 zł – dla pozostałych członków zespołu.

Zgodnie z § 6 proponuje się podwyższenie kwot wynagrodzeń dla ekspertów realizujących kontrole merytoryczne oraz finansowe realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ustawy. Zostały one podwyższone w następujący sposób:

- 1) w przypadku kontroli realizacji zadań, o których mowa w art. 5 pkt 9 albo 13 ustawy – z 1050 zł do 2000 zł;
- 2) w przypadku kontroli realizacji zadań, o których mowa w art. 5 pkt 7, 8 albo 10–12 ustawy – z 1500 zł do 2500 zł;

- 3) w przypadku kontroli realizacji zadań, o których mowa w art. 5 pkt 4 albo 6 ustawy – z 2050 zł do 3000 zł;
- 4) w przypadku kontroli realizacji zadań, o których mowa w art. 5 pkt 1–3 ustawy – z 3830 zł do 5000 zł.

Wprowadzono także dodatkową stawkę w wysokości 5000 zł dla eksperta dokonującego kontroli merytorycznej albo finansowej więcej niż jednego zadania, o którym mowa w art. 5 pkt 4 i 6–13 ustawy, co jest uwarunkowane znacznie zwiększoną pracochłonnością takiej kontroli.

Wysokości wynagrodzenia ww. ekspertów nie były zmieniane od 2010 r. Na przestrzeni 4 ostatnich lat występują narastające trudności w pozyskaniu do współpracy ekspertów, o których mowa w art. 31b ustawy. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. poz. 1092) oraz obowiązkiem wdrożenia określonych przez Prezesa Rady Ministrów „Standardów kontroli w administracji rządowej”, zakres kontroli, stopień ich szczegółowości, sposób uzasadniania i dokumentowania ich wyników zostały w znacznym stopniu rozszerzone. Opracowanie przez eksperta opinii finansowej w zakresie działalności statutowej jednostki naukowej zajmuje ok. 3–4 tygodni, za co zgodnie z dotychczasowymi przepisami przysługuje wynagrodzenie w wysokości 2050 zł brutto. W związku z koniecznością prowadzenia czynności kontrolnych w siedzibach jednostek kontrolowanych eksperci są zmuszeni korzystać z urlopów wypoczynkowych w celu przeprowadzenia kontroli. Próby pozyskania nowych ekspertów w 2016 r. zakończyły się niepowodzeniem. Przyczyną odmowy potencjalnych kandydatów były zawsze nieatrakcyjne warunki finansowe. Przykładowo za opracowanie opinii z kontroli prawidłowości realizacji projektu międzynarodowego trwającego przez okres 3 lat na podstawie dotychczasowych przepisów można zaoferować wynagrodzenie w wysokości jedynie 1500 zł brutto, przy nakładzie pracy eksperta wynoszącym co najmniej 3–4 tygodnie. Niepowodzeniem zakończyły się także próby pozyskania w 2015 r. nowych ekspertów budowlanych, a przyczyną była dysproporcja między oczekiwaniami merytorycznymi wobec ekspertów a proponowanym wynagrodzeniem (2050 zł brutto za przeprowadzenie kontroli inwestycji budowlanej, w tym wizytację i kilka dni czynności kontrolnych w jednostce). Aktualne wynagrodzenia ekspertów przeprowadzających kontrole nie są konkurencyjne wobec stawek rynkowych za realizację podobnych zadań. Wprowadzenie nowych stawek wynagrodzenia wypłacanego ekspertom, o których mowa w § 6, jest zatem koniecznością. Zachowanie dotychczasowych stawek za przeprowadzenie kontroli znacznie utrudni

pozyskiwanie ekspertów posiadających wysokie kompetencje merytoryczne oraz niezbędne doświadczenie zawodowe i wpłynie negatywnie na możliwość dokonywania kontroli realizacji zadań finansowanych ze środków finansowych na naukę.

Proponuje się, aby termin wejścia w życie rozporządzenia został określony na pierwszy dzień miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia ze względu na to, iż część wynagrodzeń określonych w rozporządzeniu ma charakter miesięczny.

Projekt rozporządzenia nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a także nie wpływa na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2001 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).